

Norges vassdrags- og energidirektorat

nve@nve.noVår dato: 2018-05-29
Vår ref.:
Vår kontakt:
Deres dato: mars 2018
Deres ref.: 201833013
Side 1 av 5**Høring – Forslag til endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet
–Anleggsbidrag – Hydros merknader**

Det vises til NVEs høringsdokument nr 6/2018 vedr forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet ang regelverket om anleggsbidrag. Høringsfrist er av NVE satt til den 25. mai 2018. Hydro Energi (Hydro) har fått utsatt frist til 29. mai, og oversender med dette sine merknader.

Hydro er en betydelig kraftprodusent og industrikunde i det norske kraftsystemet. Tariffering for tilknytning og bruk av nettet har stor betydning for Hydros virksomhet. I lys av Statnetts omfattende investeringer i transmisjonsnettet og gjeldende regler for tariffering av nettkundene, har tarifferingen av Hydros industrivirksomhet stor oppmerksomhet.

Hydro er prinsipielt positiv til implementering av anleggsbidrag i transmisjons- og regionalnett. Reglene vil gjelde prosjekter innenfor kraftproduksjon, industrivirksomhet samt privateide mellomriksforbindelser. Anleggsbidrag vil bidra til at kundene i transmisjons- og regionalnett får et bedre prissignal ved for eksempel ønske om økt kapasitet i nettet, og at en andel av kostnadene for nødvendig oppgradering av nettet belastes nettkunden direkte. Vi legger til grunn at prissignal gjennom energiledd, prisområder og lokaliseringssignal i fastleddet videreføres.

Del V Tariffer, kapittel 14 og 15 Praktisk utforming av tariffer:

Hydro støtter de foreslåtte endringer med hensyn til utforming av tariffer for ordinære uttak i transmisjons- og regionalnett, samt for innmating fra produksjon. Vi er enig i at dette vil gi bedre prissignaler, og vil føre til en mer effektiv prissetting for alle kunder i regionalnett og for innmating i distribusjonsnettet enn i dag.

Del V Tariffer, kapittel 16 Anleggsbidrag:

Hydro støtter prinsipielt innføring av anleggsbidrag i transmisjons- og regionalnett. Det er positivt at aktører som etterspør økt kapasitet får bedre prissignaler mhp lokalisering av nye eller større anlegg. Dette vil bidra til prissignaler som vil kunne gi mer samfunnsøkonomiske riktige beslutninger om utbygging for ulike aktører. Vi støtter også NVEs syn og er positiv til at anleggsbidrag anvendes når private kabler til utlandet krever økt kapasitet i nettet. I tillegg bør private kabler tarifferes for tilknytning til og bruk av transmisjonsnettet.

Innføring av anleggsbidrag i transmisjons- og regionalnett vil være relevant for prosjekter innenfor industri og kraftproduksjon i tilfeller hvor det for eksempel ønskes økt kapasitet i nettet, og netteier må oppgradere nettet for å oppfylle dette. Slike prosjekter vil derfor kunne bli belastet økte kostnader, noe som vil kunne svekke prosjektlønnsomheten.

Innføring av anleggsbidrag bør etter Hydros syn hensyntas i den ordinære tarifferingen for industrien. For kraftproduksjon er innmatingstariffen allerede begrenset oppad gjennom det EU-fastsatte taket,

mens industrien eksponeres for en stadig økende ordinær nettariff. Innmatings- og uttakskunder under 1 MW skal ikke omfattes av forslaget om anleggsbidrag i transmisjons- og regionalnett.

For å unngå at industrien eksponeres for økte kostnader både gjennom å ta sin andel av direkte henførbare kostnader gjennom anleggsbidrag, og ved å betale en større andel av ikke-henførbare kostnader i nettet gjennom den ordinære tariffingen, må ordinær tariffing for industribedriftene hensynta at industrien ved innføring av anleggsbidrag i større grad vil bli ansvarlig for industribedriftens henførbare kostnader. Anleggsbidrag bør derfor, av Statnett og netteiere i regionalnettet, bli vektlagt i utformingen av tariffingen av industrien, og bør legge til rette for økt differensiering av tariffen i transmisjons- eller regionalnett mellom industri og alminnelig forsyning. Den samlede tariffbelastningen for industrien er etter Hydros syn et forhold som er relevant og nødvendig å legge vekt på ved differensiering av tariffen innenfor gjeldende regelverk.

Det er avgjørende at anleggsbidrag i seg selv ikke øker de samlede nettkostnadene for en industribedrift på lang sikt, blant annet fordi industrien opererer i global konkurranse. Det er videre helt nødvendig at praktiseringen av anleggsbidrag sikrer god forutsigbarhet og at kostnad presenteres nettkunden så tidlig som mulig i prosjektutviklingen, slik at ny industrivirksomhet og ny kraftproduksjon ikke blir forsinket og opplever økt uforutsigbarhet som følge av praktiseringen av anleggsbidrag.

Det er utfordringer knyttet til bruk av anleggsbidrag ved utbygging i en masket nettstruktur. Det er derfor behov for å klargjøre tydeligere noen av momentene i NVEs forslag før den endelige løsningen vedtas. Hydro støtter for øvrig innføring av flere «skal-regler» i stedet for «kan-regler», og økte krav til prosessgjennomføring. Dette bidrar til viktig forutsigbarhet for og likebehandling av aktørene.

Anleggsbidrag, Økt kvalitet:

I henhold til forslaget skal man kunne kreve anleggsbidrag dersom kunden ber om økt kvalitet. NVE bør være mer eksplisitt på hva som legges i termen *kvalitet*. Dersom dette begrenses til *leveringskvalitet*, bør termen *leveringskvalitet* fremkomme av forskriftsteksten. Men dersom termen *kvalitet* indikerer et bredere omfang enn *leveringskvalitet*, bør dette fremkomme tydeligere av forarbeidene. Vi ber NVE klargjøre dette i forbindelse med oppsummering av høringsuttalelsene og publisering av endelig forskriftstekst. Når det gjelder økt kvalitet i form av estetiske og andre hensyn, herunder når luftlinjer kreves eller ønskes omlagt som jordkabel i bakken, oppfatter vi dette dekket av forslag til ny § 17-4 første ledd bokstav a).

Høringsdokumentet beskriver leveringskvalitet som aktuell for denne bestemmelsen. Høringsdokumentet beskriver imidlertid ikke hvordan grenseflatene mellom regelverket om anleggsbidrag og leveringskvalitetsforskriften § 1-3 om *Fravikelighet* skal forstås. Vi ber derfor om at NVE i sin oppsummering av høringsuttalelsene, kommenterer dette.

Hydro finner det for øvrig svært uklart hvordan en forespørsel om økt kvalitet skal håndteres når aktuell nettkunde er tilknyttet i en masket nettstruktur hvor flere aktører i løpet av samme tiårsperiode ber om ny tilknytning eller økt uttak, og hvor de nevnte aktører har ulike krav til leveringskvalitet og forsyningsikkerhet, eksempelvis krav om N-1 forsyning.

Anleggsbidrag, 10-års regelen:

Hydro støtter innføring av skal-bestemmelse for den såkalte 10-års regelen. Dette bidrar til forutsigbarhet for, og likebehandling av, aktørene.

I § 16-1 annet ledd, er det foreslått at «Nettselskapet (...) skal kreve (...) i et nettanlegg som ble anleggsbidragsfinansiert for inntil ti år siden, og det fortsatt er anleggskostnader igjen å dekke.»

Denne bestemmelsen, se understreket tekst, mener vi er misvisende og ikke i tråd med NVEs intensjon, slik vi forstår saken. NVEs kommentarer i høringsdokumentet slår fast at nettselskapet i slike tilfeller skal kreve inn anleggsbidrag fra ny kunde som tilknyttes, og betale tilbake til de nettkunder som allerede har betalt inn anleggsbidrag. Vi ber NVE derfor fjerne den nevnte formuleringen. Vi er for øvrig enig i at nettselskapet skal ha ansvar for å følge opp evt tilbakebetaling til aktøren.

Videre ønskes en presisering om når den aktuelle tiårsperioden starter og slutter. Det naturlige er at tiårsperioden starter ved spenningssetting av det første anlegget som avkreves anleggsbidrag. NVE skriver «*etter at nettanlegget er ferdigstilt*», som antas å tilsvare det samme. Men er det da tilstrekkelig at et nytt anlegg *bestiller* nettilknytning før det er gått ti år, eller skal anlegget også være satt i drift innen ti år for at dette skal kunne avkreves en andel av det aktuelle anleggsbidraget? NVE skriver «*ønsker tilknytning eller oppgradering i inntil ti år etter*». Dette bør tydeliggjøres ytterligere av NVE under oppsummeringen av høringsuttalelsene, for å unngå ulik skjønnsutøvelse mellom de enkelte nettselskap.

Anleggsbidrag. Vederlagsfritt:

I henhold til § 16-2 skal nettselskapet vederlagsfritt frembringe blant annet beregningsgrunnlag for anleggsbidraget. I de tilfeller det er behov for *nærmere utredninger* for å indentifisere aktuell nettløsning, jf § 17-5, vil det være noe uklart hva som inngår i den vederlagsfrie delen i henhold til § 16-2. Vi ber NVE vurdere økt tydelighet rundt dette. For øvrig henvises til våre merknader til § 17-5 nedenfor.

Anleggsbidrag. Oppbevaring av dokumentasjon:

I forslag til § 16-3 siste ledd står det at dokumentasjon skal oppbevares i inntil ti år fra anlegget er spennings satt. Etersom det er foreslått krav om omfordeling av anleggsbidrag ved tilknytning av nye nettkunder i inntil ti år etter anlegget ble anleggsbidragsfinansiert, bør krav til oppbevaring av dokumentasjon overstige ti år for å sikre at nødvendig informasjon er tilgjengelig ved omfordeling. Vi ber derfor NVE vurdere krav til oppbevaring av dokumentasjon for et tidsrom som overstiger ti år. Tilsvarende gjelder for oppbevaring av dokumentasjon i henhold til § 17-5.

Anleggsbidrag. beregning av anleggsbidrag i transmisjons- og regionalnett:

Hydro er positiv til reduksjon i anleggsbidragets størrelse i forhold til anleggskostnaden som NVE legger opp til, blant annet som følge av den betydelige usikkerhet det vil være om hvilke nettkunder som vil ha nytte av investeringen i anleggets levetid. NVE legger opp til at anleggskostnaden skal multipliseres med 0,5 samt at skjønnsmessig vurdering kan benyttes i særskilte tilfeller.

Anleggsbidrag. Anleggskostnad:

Det kan være ulike og kompliserte vurderinger rundt hvilke anlegg som brukes av en gitt kunde. Det oppfordres derfor til at man er mer spesifikk når det gjelder definisjon av hva som inngår i anleggskostnad, jf § 16-6 første ledd. Dette gjelder spesielt når kunder er tilknyttet en masket nettstruktur, men også ved vurdering av hvor langt bakover i nettet en kunde skal være ansvarlig, herunder transformatorstasjoner og overføringsnett i transmisjons- og regionalnett.

Anleggsbidrag. Omfordeling:

Siste ledd i § 16-8 bør være relevant også som siste ledd i § 16-9, og vi ber NVE vurdere dette.

Anleggsbidrag. Nettanlegg med flere brukere:

Vi noterer oss de foreslåtte bestemmelsene som skal gjelde for anleggsbidrag når nettkunder tilknyttes i nettanlegg med flere brukere. I mange tilfeller er dette tydelig og klart. Men i en masket nettstruktur hvor det innenfor en tiårsperiode skal tilknyttes ulike aktører, er ikke dette tilstrekkelig tydelig. Som eksempel nevnes at fire aktører skal bygge ut nytt lastuttak, hvor hver av dem representerer henholdsvis 10 %, 20 %, 20% og 50 % av nytt uttak fra nettet. Nettselskapet legger til grunn at alle aktørene kommer, og bygger dermed ut en ny transmisjonsnettledning til området med tilhørende transmisjonsnettstasjoner. Men dersom kun 50 % av det nevnte uttaket blir bygget ut, vil det ikke være påkrevd ny transmisjonsnettledning. Hvordan vil andelen da fordeles på de fire, gitt ulike scenarier for rekkefølge for utbygging for de fire aktørene innenfor en tiårsperiode. Vi ber NVE vurdere ytterligere presisering rundt masket nettstruktur i sin oppsummering av høringsuttalelsene.

Anleggsbidrag. Betaling:

Det er ikke foreslått fastsatt i forskrift når et anleggsbidrag skal innbetales, og vi ber derfor NVE klargjøre dette. Utgangspunktet bør være at anleggsbidrag belastes så sent som mulig, og i hovedsak ved anleggets idriftsetting. Dersom det er relativt sett stor avstand i tid mellom innbetaling av anleggsbidrag og etterberegning av anleggsbidrag, jf § 16-11, hvordan er det da tenkt at evt. renter skal håndteres?

Del V Tariffer, kapittel 17 Andre tariffbestemmelser:

Betaling for nettutredninger i regional- og transmisjonsnett:

I forslag til ny § 17-5 første ledd skal nettselskapet vederlagsfritt avklare om det er driftsmessig forsvarlig å etterkomme kundens bestilling om nettilknytning, økt kapasitet eller økt kvalitet. I dette legger vi at nettselskapet vederlagsfritt skal gjennomføre de nødvendige utredninger for å avklare dette, dersom dette ikke direkte er gitt. I en masket nettstruktur kan potensiell tilknytning av en eller flere større nettkunde(r) medføre at et større område eller region bør utredes for å finne de mest samfunnsmessige rasjonelle løsninger, eksempelvis gjennom en konseptvalgutredning. I slike tilfeller er det ikke rett frem å tilbakeføre utredningskostnader til enkeltaktører. Videre har konseptvalgutredning som formål å avdekke et behov for økt kapasitet til et område, enn å foreslå og omsøke konkret nettløsning, noe som ikke gir grunnlag for en beregning av et anleggsbidrag basert på en konkret nettløsning. Vi tolker den foreslåtte bestemmelsen slik at denne typen utredninger skal bekostes av det aktuelle nettselskapet, og ikke de potensielle nettkundene. Når det er avklart at det ikke er driftsmessig forsvarlig å tilknytte nye anlegg eller å øke forsyningen til eksisterende anlegg, støtter vi at de(n) aktuelle nettkunden(e) bekoster de nødvendige utredninger når utredningen vil sikre et grunnlag for å beregne et anleggsbidrag. Vi forutsetter at betaling for nettutredninger også blir gjenstand for den aktuelle 10-års regelen.

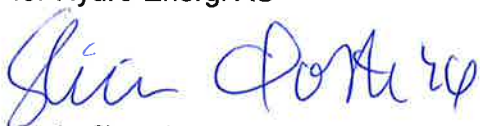
For alle utredninger som skal bekostes av andre aktører enn nettselskapene selv, er det viktig at omfang av utredninger avtales med de som skal bekoste disse, samt at relevante kostnader er kjent, og godkjent, før de påløper. Dette oppfatter vi er dekket av forslag til ny § 17-5 femte ledd, men dette kommer likevel ikke klart frem av annet og tredje ledd. Vi ber NVE vurdere presisering av dette i bestemmelsen.

Ved utredning av nettløsninger i det maskede nettet, vil nettselskapet ofte måtte utrede ulike løsninger, blant annet for å hensynta andre nettkunders behov samt og nettets funksjon og design i regionen/området. Vi mener at utredningskostnaden som aktøren som initierer utredningen bør belastes, bør begrenses til utredning av én løsning. Nettselskapet må belastes utredningskostnader som utføres for å ivareta andre nettkunders eller nettets øvrige behov.

I tilfeller hvor utredningene angir ulike nettløsninger og en løsning kan være aktuell for å hensynta flere nettkunders behov, mener vi at en slik løsning skal velges for å legge til rette for økt kapasitet for også andre nettkunder dersom løsningen er samfunnsøkonomisk lønnsom. Dette må da tas hensyn til ved fastsetting av eventuelt anleggsbidrag.

Dersom det er spørsmål til eller uklarheter i uttalelsen, bes NVE om å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
for Hydro Energi AS

Stein Øvstebø

Leder Kraftsystemer, Nett og Konesjoner
stein.ovstebo@hydro.com